

Rolando Pakso Koalicijos “Už tvarką ir teisingumą”

PROGRAMA

2005 03 24

Pagarba žmogui, gražinant tikėjimą ateitimi ir pasitikėjimą savimi, - mūsų programos esmė ir laimėjimo pagrindas.

Mes tikime, kad gražinsime viltį ir tikėjimą šeima, Valstybe, ateitimi.

Mes tikime, kad atsakomybė taps aukščiausiu šalies įstatymu.

Mes tikime, kad tvarka Valstybėje sukurs turtingą ir saugią Lietuvą.

Mes tikime, kad, sudarydama galimybes jaunimui mokytis, dirbti ir užsidirbti, Valstybė garantuos savo ateitį.

Mes tikime, kad, rūpindamasi pensininkais, Valstybė pagerbs jų kūrusius žmones.

Mes tikime, kad Valstybė privalo saugoti žmogaus fizinę ir dvasinę sveikatą.

Mes tikime, kad įveiksime vieną svarbiausių nusikaltimų priežasčių – nebaudžiamumą.

Mes tikime, kad Lietuva privalo likti saugios branduolinės energetikos šalimi.

Mes tikime, kad Lietuva praturtins pasaulį, o pasaulis Lietuvą.

Todėl teigiame:

Tvarka ir teisingumas Lietuvoje bus.

Koalicija sudaroma 2004 m. rinkimams į LR Seimą.

Koaliciją jungia politines partijas ir organizacijas - Liberalų demokratų partiją, Lietuvos liaudies sąjungą “Už teisingą Lietuvą”, visuomenines organizacijas – Pilietinį judėjimą “Už teisingumą ir demokratinę Lietuvą”, Darbininkų profesinę sąjungą “Solidarumas”, Lietuvos smulkiųjų ir vidutinių žemdirbių sąjunga.

Koalicija atvira kitoms politinėms partijoms ir organizacijoms, taip pat visuomeninėms organizacijoms, priimančioms Koalicijos Programą.

Koalicija siekia laimėti 2004 m. rinkimus į LR Seimą ir įgyvendinti tuos svarbiausius tikslus:

- **gražinti Tautai aukščiausios valdžios - suvereno - galią,**
- **sukurti materialias ir dvasines prielaidas žmogaus, Tautos ir Valstybės gerovei.**

Per 14 metų susiklostė tokia Valstybės valdymo tvarka ir teisinė sistema, kuri leido atlikti spartų privatizavimą. Tačiau tuo pat metu buvo pažeidinėjamos žmonių teisės, susidarė monopolijos, kurios iškreipė rinkos santykius, įsigalėjo korupcija ir nebaudžiamumas. Valstybinis ir privatus sektoriai tapo vis labiau įtakojami interesų grupių, siekiančių savanaudiškų tikslų.

Toks Valstybės valdymas ir teisinė sistema neatitinka šiuolaikinių reikalavimų, neleidžia skleistis demokratijai, riboja piliečių teises ir laisves, neleidžia rinkos dalyviams dalyvauti ir konkuruoti versle lygiais pagrindais, įsijungti į rinką naujiems dalyviams.

Todėl būtinos esminės reformos.

Koalicija svarbiausių tikslų sieks inicijuodama ir įgyvendindama sisteminės reformas: Konstitucinę reformą, Valstybės valdymo reformą ir teisinės sistemos reformą.

Šios reformos žmonių ir Valstybės santykiuose užtikrins teisės viršenybę, leis šiuolaikiškai administruoti Valstybę.

Tokių reformų būtinybė grindžiama:

- nauja Lietuvos padėtimi Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą,
- nauja Lietuvos vidaus ir užsienio politikos samprata,
- nauja ilgalaike Lietuvos valstybės ir visuomenės raidos strategija,
- nauju požiūriu į ekonomines ir socialines problemas - netolygų regionų išsivystymą, nedarbą, turtinę diferenciaciją, Valstybės skolas, emigraciją, „protų nutekėjimą“, nesaugų gyvenimą - ir ryžtu jas spręsti remiantis mokslo ir gyvenimo patirties siūlomais būdais bei metodais.

Šios reformos leis sukurti pilietinę visuomenę, europinę tvarką ir geresnę žmonių gyvenimo kokybę.

Atsinaujinimo ir permainų būtinybė neatsiejama nuo europinės tvarkos ir teisingumo įgyvendinimo visose Valstybės ir piliečių gyvenimo ir veiklos srityse.

Atsinaujinimas reikalauja realių pokyčių Valstybės ir piliečių gyvenime: tarp jų – ir atnaujintos Konstitucijos – teisinio Valstybės ir piliečių gyvenimo bei veiklos pamato, atliepančio esminius gyvenimo pokyčius ir naujus gyvenimo iššūkius.

Koalicijos Programa grindžiama:

- pagarba piliečių teisėms ir laisvėms, įtvirtintoms Lietuvos Respublikos Konstitucijoje, tarptautinėse konvencijose, Europos Sąjungos sutartyje dėl Konstitucijos,
- įsipareigojimu saugoti žmogaus orumą, ginti žmogaus teises ir laisves, demokratiją ir teisingumą,
- siekiu skatinti žmonių iniciatyvą, jų tikėjimą, jog Valstybė privalo užtikrinti sąlygas, kurios sudarytų galimybę savo darbu sukurti pasiturintį, materialiai ir dvasiškai visavertį gyvenimą,
- ryžtu saugoti ir puoselėti Tautos tapatumą, jos materialių ir dvasinių galių sklaidą, atvirumą bei pagarbą kitoms tautoms ir kultūroms, paramą tautinėms mažumoms,
- pagarba šeimos, socialinio solidarumo, humanizmo, dorovės, krikščioniškosioms vertybėms.

Valstybė

Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą, atsižvelgiant į naują šalies padėtį, būtina:

- **atlikti Valstybės valdymo reformą, kurios teisinis pamatas – atnaujinta Lietuvos**

Respublikos Konstitucija,

- Valstybės valdymą grįsti ilgalaikė ir visas valstybės institucijas įpareigojančia strategija. Valstybės raidą apibrėžiantys dokumentai – ilgalaikiai planai, nacionaliniai susitarimai, memorandumai - privalo būti vykdomi, įpareigojantys, o ne vien partijų ambicijas ir pažadus fiksuojantys dokumentai,
- Valstybę valdyti vadovaujantis šiuolaikiniais vadybos reikalavimais: valdymą vertinti

esminiais efektyvios vadybos kriterijais, griežtai atskirus valstybės ir savivaldos

kompetencijas bei atsakomybes,

- aiškiai apibrėžti kiekvienos valdžios institucijos kompetencijos ir atsakomybės ribas:

reformuoti valstybės administravimą mažinant valdymo aparatą ir didinant jo efektyvumą,

- sutvarkyti viešąjį administravimą taip, kad būtų įgyvendinti „gero valdymo“ principai: valdymas grindžiamas įstatymų viršenybe, visuotinio sutarimo siekiu,

veiksmingumu ir efektyvumu, skaidrumu ir atsakomybe,

- racionaliai mažinti sprendimų priėmimo pakopų skaičių ir griežtai apibrėžti asmeninę valstybės pareigūnų, tarp jų ir aukščiausių – Prezidento, Seimo ir Vyriausybės vadovų, ministrų, taip pat merų ir kitų pareigūnų atsakomybę už priimtus sprendimus,

- įpareigoti valstybės institucijas savo veiklos strategijose aiškiai suformuluoti kriterijus, kuriais vadovaujantis bus įgyvendinta konstitucinė nuostata: valdžios įstaigos tarnauja žmonėms,

- įpareigoti asmenis, dirbančius valstybės tarnyboje, atskirti viešuosius ir privačius interesus, asmens karjerą grįsti tarnybos nuopelnais, o ne protekciniais ar giminystės ryšiais,

- įvesti visas Valstybės pareigybes apimančią, skaidrią ir aiškiais kriterijais apibrėžtą darbo atlyginimo sistemą, kurioje skirtumas tarp didžiausio ir mažiausio atlyginimo neviršytų 7 kartų,

- įstatymais įtvirtinti politikų elgesio kodeksą ir Valstybės tarnautojų etikos kodeksą,

- įstatymu nustatyti skaidrią ir racionalią politinių partijų ir rinkimų finansavimo tvarką,

- pakeisti rinkimų į Seimą ir į savivaldybių tarybas sistemą, atsisakant partinių sąrašų, tačiau paliekant politinėms partijoms ir visuomeninėms organizacijoms teisę kelti ir remti kandidatus į Seimą ir į savivaldybių tarybas,

- per 4 metus pereiti prie dviejų rūmų – aukštesniųjų ir žemesniųjų – parlamentinės sistemos, užtikrinančios geresnę įstatymų leidybos, jų suderinamumo ir priežiūros kokybę, nedidinant įstatymų leidėjų skaičiaus,

- įstatymus priimti dalyvaujant daugiau nei pusei Seimo narių ir įvertinus visas piliečiams, visuomenei ir Valstybei svarbias konkrečių įstatymų priėmimo pasekmes,
- griežtai atskirti įstatymų leidžiamąją valdžią nuo vykdomosios valdžios; Vyriausybės nariai negali būti ir Seimo nariai.

Visuomenė

Būtina saugoti ir ginti kiekvieno piliečio teises ir laisves. Žmogaus teisės ir laisvės – šiuolaikinės demokratijos pagrindas.

Skurdo ir neteisybės išgyvendinimas – esminis demokratijos požymis ir aktualiausia Valstybės pareiga.

Skatinsime piliečių atsakomybę už asmens, šeimos, Tautos ir Valstybės orumą ir sieksime:

- visuomenės socialinių grupių bendradarbiavimo ir solidarumo,
- kad darbo rinkoje būtų realiai užtikrintos lygios galimybės nepriklausomai nuo tautybės, lyties, amžiaus, turtingos padėties, religinių įsitikinimų,
- neįgalių žmonių aktyvaus dalyvavimo darbo rinkoje.

Ugdysime moterų ir vyrų lygybę bei toleranciją.

Skleisime humanistinę požiūrį į politinę veiklą, įpareigojantį piliečius būti moraliai atsakingais už save ir Valstybę.

Sieksime iš žmonių sąmonės išgyvendinti politikos kaip nešvarios veiklos sampratą. Politika, tarnaujanti asmeniui, Tautai ir Valstybei, privalo būti skaidri, o korumpuoti politikai neturi dalyvauti Valstybės politikoje.

Ypatingą dėmesį skirsime tam, kad mažėtų valdžios ir piliečių atotrūkis, socialinė žmonių atskirtis, kad visuomenė nebūtų skaldoma į „elitą“ ir „neelitą“, privilegijuotus ir atstumtuosius, turtingus ir nuskurdintus, normalias ir asocialias šeimas.

Rūpinsimės, kad vaikų teisių apsauga, parama jaunoms ir vargstančioms šeimoms, vienišoms motinoms būtų reali, grįsta konkrečiomis programomis, o jų vykdymo kontrolė – kasdienis valstybės tarnybų darbas.

Raginsime įtakingus mokslo ir kultūros, Bažnyčios, religinių bendruomenių atstovus priešintis neivilties, smurto ir agresyvumo nuotaikoms visuomenėje, nesitaikstyti su dvasiniu visuomenės nuosmukiu.

Rūpinsimės, kad žiniasklaida kartu su švietimu ir mokslu padėtų ugdyti sveiką požiūrį į žmogaus gyvenimą, jo paskirtį ir atsakomybę visuomenėje.

Sieksime, kad visuomeninis transliuotojas pateiktų visuomenei objektyvią, nešališką informaciją apie svarbius visuomeninius, politinius įvykius bei procesus ir sudarytų vienodas galimybes skirtingų pažiūrų žmonėms reikšti savo nuomonę.

Ugdysime tautinę Lietuvos žmonių savimonę, puoselėsime pagarbą ir paramą tautinėms mažumoms, skatinsime atvirumą kitoms kultūroms.

Savivalda

Savivaldos plėtra – esminė demokratinės ir atsakingos visuomenės kūrimo sąlyga. Patys piliečiai turi spręsti savo bendruomenės reikalus.

Lietuvos regionai – kraštai – turi tapti pagrindiniais šalies ūkio plėtros, švietimo ir tradicinės kultūros saugojimo ir raidos centrais, aktyviai dalyvaujančiais Europos Sąjungos regioninėse programose.

Būtina:

- decentralizuoti valstybės valdymą ir įgyvendinti kitus vadybinius valdžios galių perdavimo principus,
- įteisinti Lietuvos regionus (kraštus) – Žemaitiją, Aukštaitiją, Dzūkiją ir Suvalkiją – kaip pagrindinius Lietuvos ūkio, švietimo ir kultūros branduolius,
- atsižvelgus į regionų specifiką, jų raidos perspektyvas ir naujas galimybes Europos Sąjungoje, parengti ir nenukrypstamai vykdyti regionų ir savivaldybių ekonominės, socialinės, kultūrinės plėtros ir investicijų programas, skatinančias regionų ekonominę, kultūrinę plėtrą ir mažinančias regionų raidos atotrūkį: šiuo tikslu ekonomiškai silpnesniuose ir socialiai labiau pažeidžiamuose regionuose įgyvendinti smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros skatinimo programas,
- suderinti valstybės ir savivaldybių biudžetų sudarymo principus taip, kad savivaldybių biudžetas ir galima valstybės parama tiesiogiai priklausytų nuo savivaldybių ekonominės veiklos sąlygų ir jos efektyvumo, žmonių užimtumo užtikrinimo, nedarbo mažinimo rodiklių,
- siekti, kad valstybės ir savivaldybių biudžetų projektai iki svarstymo Seime būtų plačiai aptarti visuomenėje ir žiniasklaidoje,

- griežtai laikytis principų, užtikrinančių pajamų paskirstymą tarp valstybės ir savivaldybės biudžetų, jų administravimą, savivaldybėms priskirtų funkcijų finansavimą ir jų vykdymą.
- rengti Konstitucijos ir kitų įstatymų pataisas, kuriomis būtų įteisinti tiesioginiai merų ir seniūnų rinkimai ir atsisakyta partinių sąrašų rinkimuose į savivaldybių tarybas.

Teisingumas ir teisėsauga

Valstybės pareiga – saugoti ir ginti žmogaus orumą, jo teises ir laisves, piliečių gyvybę, sveikatą ir nuosavybę, žmogaus teisę į materialiai ir dvasiškai visavertį, saugų gyvenimą.

Valstybė ir jos piliečiai privalo būti apginti nuo neteisingumo, valdžios ir valdininkų korupcijos bei savivalės.

Gyventojų saugumas turi būti vienas pagrindinių teisėsaugos tikslų ir teisėsaugos institucijų veiklos vertinimo kriterijų.

Koalicija sieks, kad Konstitucijoje būtų įtvirtinta piliečių teisė, surinkus 100 000 piliečių parašų, inicijuoti referendumą visuomenei svarbiais klausimais, taip pat piliečių teisė tiesiogiai kreiptis į Konstitucinį Teismą.

Sieksime, kad

- teisėsauga būtų apsaugota nuo dvigubų standartų, korupcijos, politizavimo, politinių sprendimų viršenybės prieš teisę,
- teisėsaugoje nebūtų vietos korumpuotiems ar politiniam spaudimui paveikiems pareigūnams,
- būtų priimti teisės aktai, reglamentuojantys teisės aiškinimus,
- Konstitucinio teismo teisėjai būtų renkami,
- būtų priimtas teisėjų elgesio kodeksas,
- būtų įsteigti darbo teismai,
- būtų užtikrinta žmogaus orumo, žmogaus teisių – tarp jų turtinių - ir pagrindinių laisvių apsauga,
- vertinant teisėsaugos institucijų veiklą vienu iš pagrindinių vertinimo kriterijų būtų gyventojų saugumo būklė,
- Policijos generalinis komisaras kartą per metus pateiktų Seimui ir visuomenei ataskaitą apie gyventojų saugumo būklę ir numatomas priemones saugumui užtikrinti,

- netoleruoti teisminių politinių procesų, nukreiptų prieš politinius oponentus ir atimančių konstitucinę piliečių teisę kritikuoti valstybės pareigūnus bei pažeidžiančių piliečių įsitikinimų, nuomonių ir žodžio laisvę,
 - būtų numatyta apkaltos aukščiausiems valstybės pareigūnams apeliacijos tvarka,
 - kovojant su nusikalstamumu būtų taikomos ne tik prievartinio poveikio priemonės, bet ir sukurta socialinės kontrolės sistema, kuri padėtų valstybinėms ir visuomeninėms organizacijoms ar gyventojams kurti saugią aplinką,
 - nusikaltimų aukai būtų suteikta visapusiška Valstybės, teisėsaugos institucijų ir visuomenės pagalba ir parama,
 - būtų parengta ir neatidėliotinai įgyvendinama efektyvi ir konkreti kovos su korupcija ir korupcijos prevencijos programa,
 - būtų reformuotas viešas administravimas ir teisinė sistema, siekiant, kad Lietuva patektų į mažiausiai korumpuotų šalių penketuką,
- būtų užkirstas kelias narkomanijos plėtrai ir efektyviai kovojama su narkomafija,
- sugriežtinta lėšų, skiriamų narkomanijos prevencijai bei kovai su narkomanija, kontrolė,
- kovoje su narkomanija ir narkomafija teisėsaugos institucijos efektyviai derintų savo veiksmus Šalyje ir tarptautiniu mastu,
 - būtų sukurta veiksminga Nacionalinė kovos prieš nusikalstamumą programa, apimanti – kaip vieną svarbiausių dalių – nepilnamečių nusikalstamumo prevenciją, taip pat programa prieš prekybą žmonėmis,
 - būtų sukurta efektyvi piliečių, atlikusių bausmę, integravimo į visuomenę programa, numatanti galimybę įsidarbinti, mokytis, pradėti verslą,
 - būtų panaikinta senatis už didelę žalą, padarytą Valstybei, jos ekonominiams interesams.

Ypatingai rūpinsimės tuo, kad teisėsauga griežtai stebėtų ir kontroliuotų Valstybės užsakymų, privatizavimo konkursų ir sandėrių vykdymą.

Prezidentas

Koalicija pasisako už aktyvų Prezidento vaidmenį šalies gyvenime. Prezidentas – Valstybės vadovas, kuris vienodai atsako už šalies vidaus ir išorės padėtį, vidaus ir užsienio politiką.

Piliečiai, balsuodami už Prezidentą, kartu balsuoja ir už jo **PROGRAMĄ**, apimančią Prezidento kompetencijai priklausančius valstybės vidaus ir užsienio reikalus. **Todėl**

Prezidento Programa, apimanti įsipareigojimus Tautai ir Valstybei, turi būti konstituciškai įteisinta ir vykdoma.

Esant Tautos pritarimui ir atsižvelgiant į tai, kad Lietuva tapo Europos Sąjungos nare, būtina peržiūrėti ir papildyti Konstitucijoje numatytas Prezidento funkcijas, padidinti jo atsakomybę už efektingą, Tautos interesams tarnaujančią Seimo ir Vyriausybės veiklą, šių trijų valdžios grandžių konstruktyvią sąveiką, Parlamento ir Vyriausybės veiklos priežiūrą.

Prezidentui privalu:

- reguliariai tartis su Tautos atstovais Seime, su Vyriausybe, ministerijų, apskričių, savivaldos vadovais, su Lietuvos politinėmis partijomis, politinėmis ir visuomeninėmis organizacijomis bei profesinėmis asociacijomis svarbiausiais šalies gyvenimo klausimais,
- teikti Seimui būtinų Lietuvai įstatymų projektus,
- siekti, kad būtų nenukrypstamai įgyvendinta Nacionalinio pasididžiavimo programa, numatanti būtinas socialines, kultūrinės ir pilietines permainas,
- iš Prezidento paskirtų pareigūnų reikalauti jų asmeninės atsakomybės už prisiimtų įsipareigojimų vykdymą.

Būtina konstituciškai įtvirtinti Prezidento teisę, prieš pasirašant Seimo priimtus teisės aktus, tiesiogiai kreiptis į Konstitucinį Teismą, kilus abejonėms dėl teisės aktų atitikimo Konstitucijai.

Ūkis ir energetika

Lietuvos ūkio raidą, ūkio padėtį ir ateitį lemiantys sprendimai, turi būti efektyvūs, nepriklausomai nuo to, kokia – liberalios ar labiau socialiai orientuotos rinkos – samprata ir ideologija jie grindžiami.

Sieksime:

- į visuomenės susitarimą, numatantį ilgalaikę ūkio raidos programą, kuo plačiau įtraukti pilietiškai aktyvius verslininkus ir mokslininkus, politikus, kultūros, profesinių sąjungų atstovus,
- supaprastinti mokesčių sistemą, ją reglamentuoti aiškiais, iš anksto verslo bendruomenės, darbdavių ir profesinių sąjungų suderintais principais, skatinančiais užimtumą, verslo augimą ir sąžiningą mokesčių mokėjimą,
- supaprastinti įvairių licencijų išdavimo tvarką,
- tik visuomenei aptarus ir sudarius verslui sąlygas pasirengti permainoms, priimti verslą reglamentuojančius įstatymus,

- padidinti bendrojo vidaus produkto, perskirstomo per nacionalinį biudžetą dalį taip,

kad ne mažiau kaip pusė biudžeto pajamų būtų skiriama socialinėms reikmėms,

švietimui, kultūrai, mokslui, žmonių saugumui,

- parengti mokslo ir verslo, mokslo ir gamybos integracijos programą, visapusiškai išnaudoti Lietuvos mokslo potencialą, didinant Lietuvos verslo konkurencingumą Europos ir pasaulio rinkose,
- skatinti gamyboje vis labiau taikyti modernias informacines technologijas, biotechnologijas, kitas aukštasias technologijas, sukuriančias didžiausią pridėtinę vertę.

Didelį dėmesį skirsime tam, kad

- būtų sukurta palanki teisinė ir politinė aplinka bei infrastruktūra smulkaus ir vidutinio verslo plėtrai,
- individualaus pobūdžio veikla su verslo liudijimais (taip pat ir prekyba) būtų reglamentuota atskiru verslo liudijimo išdavimo įstatymu.

Ypatingai rūpinsimės, kad Lietuva išliktų saugios branduolinės energetikos šalimi: sieksime, kad abu Ignalinos AE blokai būtų uždaryti Europos Sąjungai finansuojant reaktorių keitimą naujais ir saugiais.

Sieksime, kad

- būtų modernizuotos kitos veikiančios elektrinės bei pagaliau įgyvendintas elektros tilto į Vakarų projektas, kiti Europos Sąjungos lėšomis remiami infrastruktūriniai projektai,
- būtų skatinamas dujų tranzitas per šalies teritoriją,
- energetikos žaliavų importo srityje būtų racionaliai sumažintas tarpininkų skaičius.

Žemės ūkis

Lietuvos žemės ūkis – strateginis šalies interesas, neatsiejamas nuo gyvybinių ir gamybinių šalies, jos savasties, etninių, nacionalinės kultūros ir savimonės poreikių.

Plėtosime į rinką orientuotą, konkurencingą žemės ūkį; sieksime tolygios kaimo ekonominės ir socialinės plėtros, atitinkančios regionų ypatumus.

Sudarysime palankias sąlygas žemės ūkio subjektų kooperacijai, jos efektyviai ir pelningai veiklai.

Gerinsime ir plėsimė kaimo gamybinę infrastruktūrą, ypač kaimo kelius, kitų kaime būtinų paslaugų tinklą.

Aktyviai dalyvausime rengiant naująją Bendrąją žemės ūkio politiką (BŽŪP) bei jos priemones Europos Sąjungoje.

Sieksime, kad

- būtų mažinama priešprieša tarp žemės ūkio produkcijos gamintojų, perdirbėjų ir supirkėjų,
- nepriklausomai nuo ūkio dydžio žemdirbiams būtų garantuotos vienodos žemės ūkio produkcijos supirkimo kainos.

Ypatingą dėmesį skirsime tam, kad

- stiprėtų Lietuvos kaimo bendruomenės,
- būtų teikiama ekonominė parama jauniems ūkininkams, rūpinamasi jų profesiniu tobulėjimu,
- Lietuvos ūkininkams būtų sudaromos vienodos ekonominės sąlygos su Europos Sąjungos valstybių senbuvių ūkininkais, priešinsimės Lietuvos ūkininkų diskriminacijai,
- Lietuvai tapus Europos Sąjungos šalimi, valstybinės institucijos ir pareigūnai padėtų kaimo žmonėms priimti naujos ekonominės ir socialinės aplinkos iššūkius,
 - Europos Sąjungos paramos Lietuvos ūkininkams lėšos netaptų amoralių pareigūnų grobiu,
- būtų iki galo išaiškinti žemės grobstymo atvejai ir skaidriai užbaigtas žemės nuosavybės atkūrimo procesas.

Raginsime Vyriausybę

- rūpintis nedidelių pramonės įmonių ir didesnių įmonių padalinių steigimu kaime,
- skatinti žemės ūkio ir pramonės sąveiką,
- naudoti vidaus rinkos apsaugos priemones, kurių nedraudžia Europos Sąjungos teisė, sutartys su Pasaulio prekybos organizacija (PPO),
- kurti efektyvią žemės ūkio informacinę sistemą, remti žemės ūkio mokslą, mokymą ir konsultavimą.

Sieksime

- socialinio dialogo su visomis visuomeninėmis žemės ūkio organizacijomis: Žemės ūkio rūmais, Ūkininkų sąjunga, Bendrovių asociacija ir kt.,
- didesnių investicijų į žemės ūkį ir kaimą, kad maisto produktams būtų taikomas 5 proc. PVM tarifas.

Skatinsime ekologinę žemdirbystę, lietuviškų kokybiškų žemės ūkio produktų gamybą ir vartojimą, remsime žemės ūkio produktų eksportą, miško verslą, tvenkinių žuvininkystę ir kt.

Sieksime, kad

- Lietuvos kaimas išsaugotų savo kultūrą, etninę specifiką, sveikatos, kultūros ir švietimo židinius,
- Lietuvos kaimas atgimtų, būtų remiama ir skatinama įvairi veikla kaime – kaimo turizmas, amatai ir kita.

Darbas ir socialinė apsauga

Valstybės pareiga rūpintis, kad šalyje būtų užtikrintas pakankamas užimtumo lygis. Jaunimo nedarbo likvidavimas – vienas svarbiausių valdžios uždavinių.

Imsimės priemonių, kad

- mažėtų praraja tarp 10 proc. turtingiausių ir 10 proc. labiausiai skurstančių piliečių, o skirtumas tarp žemiausiai ir aukščiausiai apmokamų visuomenės grupių valstybiniame sektoriuje būtų ne didesnis nei 7 kartai,

- būtų užtikrinta kiekvieno žmogaus galimybė laisvai pasirinktu darbu užsidirbti

pragyvenimą sau ir savo šeimai.

Sieksime, kad

- žmonėms, gaunantiems mažas ir vidutines pajamas, 5-10 procentų būtų sumažintas fizinių asmenų pajamų mokestis,
- atsižvelgiant į demografinę padėtį, nebūtų ribojamas darbuotojų darbo amžius,
- būtų parengtos įstatymų pataisos, įtvirtinančios paramą jaunoms šeimoms,
- žmonėms, netekusiems darbo, likus 5 ir mažiau metų iki pensijos, ir turintiems pakankamą darbo stažą, būtų mokama visa pensija,
- pensijos atitiktų realų pragyvenimo lygį: minimali senatvės pensija būtų ne mažesnė nei 80 proc. minimalaus atlyginimo,
- našlėms ir našliams būtų mokama našlių pensija nepriklausomai nuo to, kada asmuo tampa našle ar našliu,
- būtų kuo greičiau – per 2 metus - išspręstas rublinių indėlių grąžinimo klausimas,

- būtų plėtojamas darbuotojų ir darbdavių socialinis dialogas ir partnerystė,

- darbo santykiai būtų grindžiami sutartiniais pagrindais, siekiant darbuotojų ir darbdavių interesų pusiausvyros,
- būtų stiprinama darbuotojų ir darbdavių organizacijų socialinė partnerystė ir tobulinami atstovavimo gebėjimai,
 - dirbantiems būtų sudarytos kuo palankesnės galimybės ginti savo interesus: streikų įstatymas turi būti priartintas prie analogiškų Europos Sąjungos šalių įstatymų standartų,
- būtų parengta programa, skatinanti išvykusį svetur jaunimą grįžti į Lietuvą,
 - Lietuvos piliečiams, išvykusiems dirbti į Europos Sąjungos šalis, būtų sudarytos kuo palankesnės darbo ir socialinės saugos sąlygos.

Ypatingą dėmesį skirsime tam, kad būtų įvykdyta socialinės apsaugos priemonių neįgaliesiems reforma, užtikrintos žmonių su negalia teisės, jų įsidarbinimo ir integravimo į visuomenę galimybės.

Sveikatos apsauga

Saugi, efektyvi ir visiems prieinama sveikatos apsauga – sveikos valstybės požymis.

Sieksime, kad

- sveikatos srityje būtų sukurtos žmogaus teisių ir orumo apsaugos teisinės ir institucinės prielaidos,
- sveikatos priežiūra būtų kokybiška ir prieinama visoje šalyje,
- būtų stiprinami regioniniai, būtinas paslaugas teikiantys sveikatos priežiūros tinklai,
- būtų įvestas realus sveikatos draudimas,
- sveikatos apsaugos darbuotojų atlyginimas atitiktų jų kvalifikaciją ir jų darbo reikšmę visuomenei.

Stiprinsime savivaldos įgaliojimus bei atsakomybę už žmonių aprūpinimą medicinos paslaugomis iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto pagal teritorijoje gyvenančių žmonių skaičių.

Ypatingai rūpinsimės tuo, kad

- sveikatos priežiūrai skiriamos valstybės lėšos būtų naudojamos skaidriai, viešai ir efektyviai,

- būtų užkirstas kelias korupcijai viešuosiuose pirkimuose, valstybės skelbiamuose konkursuose medicininei įrangai ir priemonėms įsigyti, paslaugų ir vaistų sektoriuje.

Švietimas, mokslas, kultūra

Rūpestis švietimo, mokslo ir studijų kokybe – šalies ūkio ir jo konkurencingumo Europos ir pasaulio rinkose garantas.

Žinių visuomenės ir žiniomis grįstos ekonomikos sukūrimas - aukščiausias Valstybės ir Tautos prioritetas, be kurio neįmanoma pažanga, visavertis Lietuvos integravimasis į Europos Sąjungos politines, ekonomines struktūras ir Europos kultūros erdvę.

Laisvas žmogus yra kuriantis žmogus. Tradicinė ir moderni kultūra – Tautos siela, laiduojanti Tautos gyvastį, jos išlikimą.

Sieksime, kad

- būtų įgyvendintas visuotinis vidurinis išsilavinimas,
- būtų sudarytos galimybės mokytis visą gyvenimą,
- būtų išsaugota ir plėtojama mokyklų tipų įvairovė, regionuose, miesteliuose ir kaimuose stiprinami švietimo ir kultūros židiniai,
- būtų remiamos ir plėtojamos regionų kultūros įstaigos,
- kuo plačiau būtų prieinamas aukštasis išsilavinimas, o galimybė jį įgyti nebūtų ribojama socialinių prižasčių,
- būtų sukurtos organizacinės bei materialinės prielaidos nuolatiniam mokslininkų, dėstytojų ir mokytojų kvalifikacijos kėlimui, intensyvinami mokslininkų, dėstytojų ir studentų tarptautiniai mainai,
- Lietuva taptų visaverte Europos Sąjungos studijų ir mokslo erdvės dalimi,
- būtų sukurta efektyvi programa, kuri leistų išsaugoti jaunos specialistus, stabdytų „protų nutekėjimą“ ir skatintų jaunos mokslininkus grįžti į Lietuvą.

Ypatingą dėmesį skirsime tam, kad

- būtų parengtas ir priimtas Nacionalinis susitarimas, atitinkantis Europos Sąjungos mokslo ir studijų plėtotės iki 2010 metų strategines nuostatas ir įpareigojantis kasmet didinti universitetinėms studijoms, mokslui ir eksperimentinei plėtrai skiriamas lėšas, kad asignavimai studijoms 2007 metais ir mokslui 2010 metais pasiektų po 1 proc. BVP,
- nuolat didėtų Europos Sąjungos ir nacionalinės išlaidos žmogiškiesiems ištekliams ugdyti ir nuo 2007 metų nacionaliniame Europos Sąjungos struktūrinių fondų paskirstyme sudarytų ne mažiau kaip 40 proc.,

- nuolat būtų keliami doktorantų, mokytojų, mokslininkų ir dėstytojų atlyginimai ir 2007 metais pasiektų Europos Sąjungos šalių atitinkamų profesijų ir kvalifikacijų darbuotojų atlyginimų vidurki.

Sieksime, kad

- mokslas ir studijos labiau atitiktų ne tik individo, bet ir šalies, jos ūkio, kultūros, Valstybės ateities poreikius,
- mokslas, studijos, verslas ir gamyba sudarytų harmoningą derinį, užtikrinantį materialią ir dvasinę šalies pažangą.

Ypatingai rūpinsimės tuo, kad švietimas, mokslas, kultūra taptų neatsiejama kiekvieno piliečio dvasine reikme, jo ir visos visuomenės doroviniu orientyru ir pamatu.

Sieksime, kad

- reikiamas Valstybės dėmesys būtų skiriamas tiek profesionalios, tiek mėgėjiškos kūrybos ugdymui,
- profesionalus menas būtų prieinamas visiems Lietuvos žmonėms ir jo neišstumtų menkavertę vartotojiška kultūra,
- ne tik didieji šalies centrai, bet visi Lietuvos regionai išsaugotų ir plėtotų kultūros įstaigų veiklą, prieinamą plačiausiai visuomenei,
- būtų parengta ir įgyvendinama Lietuvos kultūros sklaidos užsienyje skatinimo programa,
- būtų saugomas ir visuomenei prieinamas Lietuvos daugiatautis kultūros paveldas, remiama ir puoselėjama Lietuvoje gyvenančių tautinių mažumų kultūra.

Nacionalinis saugumas

Nacionalinis saugumas turi būti užtikrintas glaudžiu bendradarbiavimu su Europos Sąjunga, Jungtinių Tautų, NATO ir kitomis tarptautinėmis organizacijomis.

Esminė nacionalinio saugumo prielaida – valstybės politinis ir ekonominis stabilumas, visuomenės materialinė ir dvasinė gerovė, socialinė, sveikatos sauga, efektyvi visų teisėsaugos institucijų, specialiųjų tarnybų kova su korupcija.

Gyventojų ir jų gyvenamosios aplinkos saugumas – neatskiriama nacionalinio saugumo dalis ir pagrindinis atitinkamų tarnybų rūpestis.

Sieksime, kad

- Lietuvos kariai aktyviai bendradarbiautų tarptautinėse taikos ir saugumo misijose, plėtotų partnerystę su kraštais, siekiančiais suartėti su Europos Sąjunga ir NATO,

- tarptautinės misijos, kuriose dalyvauja Lietuvos kariai, griežtai atitiktų tarptautinę teisę, Jungtinių Tautų rezoliucijas ir sankcijas,
- Valstybė imtusi konkrečių veikslių įgyvendinant alternatyvios karinės tarnybos idėją ir palaipsniui pereinant prie profesinės karo tarnybos,
- Lietuvos specialiosios tarnybos užkirstų kelią bet kokiems bandymams plėtoti Lietuvos ir užsienio organizuotų nusikalstamų grupuočių veiklą šalyje, terorizmo ir kitoms kriminalinėms apraiškoms,
- Specialiųjų tyrimų tarnyba ir Valstybės Saugumo Departamentas reguliariai atsiskaitytų Seimui ir visuomenei apie kovos su korupcija operatyvinę padėtį, kad tokios ataskaitos būtų reguliariai, ne rečiau kaip kartą per ketvirtį, svarstomos Seime.

Užsienio politika

Lietuvai įstojus į Europos Sąjungą, Lietuvos užsienio politika neatsiejama nuo bendros Europos Sąjungos užsienio ir saugumo politikos ir natūraliai jungiasi su šalies vidaus politika.

Lietuva kaip Europos Sąjungos, Jungtinių Tautų, NATO ir kitų tarptautinių organizacijų narė turi prisidėti prie taikos ir tarptautinio saugumo užtikrinimo, konstruktyvaus bendradarbiavimo su visomis kaimyninėmis šalimis.

Sieksime, kad

- Lietuvos narystė Europos Sąjungoje skatintų šalies ekonomikos plėtrą, atvertų naujas Lietuvos mokslo ir kultūros raidos galimybes, skatintų Lietuvos žmonių profesinį tobulėjimą, dvasinio pasaulio turtingumą,
- Lietuvos narystė NATO užtikrintų saugų Lietuvos žmonių gyvenimą, išorinį šalies saugumą, prisidėtų prie Lietuvos ekonomikos, jos mokslo ir technologijų plėtos,
- Lietuva taptų Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtos organizacijos nare, efektyviai išnaudotų narystę visose tarptautinėse organizacijose,
- Lietuvos atstovų, išrinktų į Europos Parlamentą, veikla skatintų Europos Sąjungos paramą Lietuvos ūkio, energetikos, mokslo, švietimo, kultūros plėtrai, padėtų išlyginti regioninius skirtumus, Lietuvai artėti prie pažangių Europos Sąjungos šalių,
- Lietuvos atstovai Europos Parlamente padėtų Lietuvos piliečiams patekti į Europos Sąjungos institucijas, kur jie galėtų susipažinti su rengiamais projektais ir programomis.

Vyriausybės uždavinys - plėsti gerus tarpvalstybinius santykius Vidurio ir Šiaurės Europoje, Baltijos jūros regione, aktyviai bendradarbiauti su mūsų tradiciniais partneriais – Lenkija ir Baltijos valstybėmis.

Sieksime naujų naudingų dvišalių santykių su Rusija ir Ukraina, teiksime siūlymus dėl šių valstybių dalyvavimo bendruose Europos Sąjungos ir NATO projektuose bei programose.

Skatinsime naudingą Lietuvai bendradarbiavimą, o taip pat demokratijos plėtrą kitose NVS šalyse, kaimyninėje Baltarusijoje, Kaukazo bei Vidurinės Azijos šalyse.

Sieksime, kad

- Lietuvos piliečiai, išvykę į užsienį, jaustų konkretų Valstybės rūpestį ir globą,
- išeivijos lietuviai galėtų kuo aktyviai dalyvauti realizuojant Lietuvai svarbius projektus ir būtų patikimi Lietuvos interesų skleidėjai.

Koalicijos nariai

2004 m. liepos 6 d.

Šaltinis: <http://www.ldp.lt/list.php?strid=1266&id=2047>